

“Ens cal garantir l'autonomia financera”

Procedent de la secretaria general del Partit Comunista del País Valencià (PCPV), Marga Sanz va arribar el 2009 a la coordinació general d'Esquerra Unida del País Valencià (EUPV) i a les Corts. Volia que la CAM esdevinguera una banca pública en contraprestació al deute històric que l'estat té contret amb els valencians.

El País Valencià està com Grècia? —Com Grècia, som víctima dels mercats financers i dels grans grups de pressió de la Unió Europea, que pretenen eixir de la crisi de la manera més antisocial possible: desmuntant l'estat del benestar. Per contra, no s'ha establert cap mena de control al sistema financer, no han canviat gens ni mica les regles de joc ni els sous dels grans banquers. L'única prioritat és l'estabilitat pressupostària i la reducció del dèficit, cosa que ha afectat la despesa social.

—El cas valencià és més preocupant que no el de les altres autonomies forment endeutades, com per exemple Catalunya?

—El conjunt de l'estat espanyol viu dins un model que s'ha fet massa dependent del sector de la construcció. En el nostre cas, però, la cosa ha resultat encara més greu: el País Valencià té un índex de desocupats del 25% —mentre que el del País Basc és del 9% i el d'Astúries, del 12%— i un endeutament molt més elevat que no el de la resta. El suport a l'economia productiva ha decaigut, com també la modernització i la diversificació de la nostra indústria.

—En un món global com aquest, la maniobrabilitat dels governs autonòmics és escassa. En quins aspectes trobeu que l'ha errada més, el valencià?

—Més enllà de l'opció per un model econòmic concret, hi ha un element associat: la nefasta gestió fiscal i pressupostària, que al País Valencià s'han combinat de manera perversa. Els nostres

governants saben molt bé quants diners teníem, quants podíem ingressar-ne i quants n'havíem de gastar. Nosaltres no som partidaris del dèficit zero, pensem que els poders públics han d'incentivar l'economia i la inversió pública en els moments de crisi, perquè es generen situacions dramàtiques que cal atendre. Després, en tornar les vaques grasses, ja es recuperarà el dèficit, mitjançant la inversió productiva generada. Ací, en canvi, els diners públics dels moments de bonança no es van destinar a projectes productius, sinó a grans esdeveniments i obres faraòniques que s'han demostrat inútils. Un seguit d'operacions que van comportar tractes de favor, nepotisme i, a parer nostre, el finançament il·legal del partit polític al poder. Van deixar perdre el nostre teixit financer —amb la pèrdua de les caixes d'estalvis i de la principal entitat lligada a la industrialització del país, el Banc de València— en vincular-lo a inversions ruïnoses com ara Terra Mítica, la Ciutat de la Llum, l'aeroport de Castelló o els projectes del *Pocero*.

—El problema és que a algunes capes populars ja els agrada, aquest model econòmic amb què tenien feina.

—Nosaltres defensem la societat del coneixement, i el model que hem patit ens ha dut als índexs més alts de fracàs escolar. Moltíssims alumnes van abandonar les aules i van passar a treballar a la construcció, cosa que originà un canvi de valors: en compte de ser més i més competitiu, van passar a ser mà d'obra amb un salari baix. De fet, a

l'època dels grans beneficis lligats a la construcció, la classe treballadora fou la que més punts va perdre al rànquing de repartiment de la riquesa: es van guanyar molts diners però van repartir-se molt malament. No es va treballar per un futur sostenible des del punt de vista econòmic o ambiental, no va haver-hi la diversificació del País Basc o Astúries, que ara han resistit millor l'impacte de la crisi mundial.

—Encara sort que al País Valencià hi ha la indústria turística, que el 2011 va tancar un exercici més bo que no l'anterior...

—Certament, hi va haver una millora, però el sector ja fa un any i mig que parla de canviar els criteris de promoció, amb un augment de la qualitat. No oblidem que el turisme també ha estat víctima del desenvolupament urbanístic de la costa i que l'augment del darrer any ha coincidit amb els esdeveniments convulsos viscuts al nord d'Àfrica. Ara, és clar que disposem d'un bon capital humà i d'uns empresaris que coneixen molt bé el sector, els quals —diguem-ho tot— creuen que la política de grans esdeveniments no ha atret tanta gent com ens feien veure.

—Parlàveu de la pèrdua de les caixes d'estalvis, i EUPV va proposar de fusionar-les i fer-les públiques. Què hauria costat als valencians, tenint en compte que, segons el governador del Banc d'Espanya, la CAM era “la pitjor de les pitjors” de l'estat?

—La CAM s'ha sanejat amb els diners dels espanyols, i resulta obvi que el govern central —com fins i tot reconeix el PP— té contret un deute històric amb el País Valencià per l'injust model de finançament. Podrien haver-ho pactat en una mesa de negociació sense que als valencians ens costara ni un euro. Aquesta eina financera hauria estat molt beneficiosa per a les empreses valencianes.

—Quant al finançament, quin sistema proposeu per al País Valencià?

—En el marc de la solidaritat amb la resta de comunitats, en necessitem un que ens garantezca l'autonomia financera, que reconega el factor demogràfic i la creació d'una agència tributària valenciana, a més de perseguir el frau fiscal.

—Sou molt crítics amb el sanejament de les empreses públiques valencianes, un repte que s'ha marcat el president Fabra. Ara, és una realitat que les plantilles de RTVV, Ciegsa o

FRATXS I LLAMPS

l'IVVSA són unflades, amb molts treballadors contractats a dit.

—No sé si és lògic que RTVV tinga 1.800 treballadors, però veig clar que no en tenen cap culpa, de la crisi de l'entitat ni dels contractes amb la trama *Gürtel*, ni amb els responsables dels informatius i de fer les entrevistes. Una cosa són les responsabilitats polítiques, i una altra, els treballadors. Ells no tenen la culpa dels 1.200 milions de deute ni de la manca de transparència de la casa. L'administració ha de posar el comptador a zero.

—La suma de les plantilles d'Antena 3, Cuatro i Telecinco no arriba a aquesta xifra. És lògic?

—Només dic que cal depurar responsabilitats i fer un pla de viabilitat. Si el Consell vol definir una part de la graella com a servei públic i una altra no, és clar que hi sobra gent. Però a EUPV, entenem que el servei públic inclou tota la programació. De moment ni hem tingut accés a l'estudi de Price Waterhouse sobre l'empresa. Sense veure'l, ens oposarem a qualsevol retallada de personal.

—El vostre partit ha estat molt bel·ligerant amb els contractes de Santia-

go Calatrava i Inaki Urdangarin amb la Generalitat. Teniu esperances que en aquests casos també es depuren responsabilitats?

—El cas de Calatrava, vam denunciar-lo a la fiscalia perquè ens va semblar indignant que cobrara 15 milions per una no-obra [els gratacels de la Ciutat de les Ciències], com també a Castelló [per un centre de convencions] i a Torrevella [pel port esportiu]. Ha tingut un tracte preferent, per bé que ara sembla que tancarà el seu despatx de València, a més de practicar una evasió fiscal emparada en la pròpia legalitat: és increïble que aquest senyor no pague l'IVA perquè factura des de Suïssa, quan viu ací mateix.

El cas d'Urdangarin encara és en una fase incipient. Hem demanat una comissió d'investigació a les Corts i també volem que s'aclareisca el tracte de favor de la Generalitat envers l'institut Nóos.

—Fabra ha dit que, si s'han vulnerat els interessos dels valencians, s'hi personarà, i ja ha aprovat dues comissions sobre la CAM i Emarsa. Heu notat un gran canvi, de Camps a ell?

—El president no està esguitat per cap

cas de corrupció, però ara tampoc no tenim accés a informació que considerem clau respecte a Nóos i l'aeroport de Castelló. Sí que hi ha canvis, però, ni que siga perquè Fabra vol modular la posició de Camps, tan i tan tancada.

—Què vau pensar, quan sabéreu que el jurat popular absolia Camps?

—Vaig patir una sensació personal amarga, de ràbia i d'impotència. Qui ha seguit el judici té la convicció que la relació entre la trama *Gürtel*, el PP i el president no era únicament "comercial", com ha expressat el jurat. No entenc que la fiscalia no hi haja recorregut.

—Vau criticar la gran velocitat amb Madrid. Ara que hi aneu en una hora i mitja, trobeu a faltar l'Alaris de les tres hores i 40 minuts?

—El problema és que no hi ha cap alternativa. Podríem haver tingut un tren de gran velocitat que haguera tardat vint minuts més i ens haguera costat 2.000 milions i no 6.000, sense el cost de manteniment de l'AVE i el seu impacte ambiental. I les tarifes serien més barates.

Victor Maceda